

**PROBLEME DAYALI
ÖĞRENME VE SOSYO-
KÜLTÜREL DEĞİŞİM:
Demokratik Bireyin
Biçimlendirilmesi Sorunu**

**Dokuz Eylül Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi
Dilbilim Bölümü
Prof. Dr. Semiramis Yağcıoğlu**

MODERNLEŞME VE SOSYO- KÜLTÜREL DEĞİŞİM

- Modernleşme dikey olarak yaşanan insan ilişkilerini yatay bir düzleme kaydırmıştır.
- Bu kimlik biçimlenmesi, yerel ve feodal bir sadakat ve biat etme kültürünün yerini aynı temel değerler ve gelecekle ilgili aynı tasarımlar etrafında birleşmek biçiminde tezahür eden demokratik bir yurttaş bilincine bırakması olarak tanımlanabilir.

Şekil 1 Dikey ve Yatay toplum eğitim modellerinde bireyin biçimlendirilişi

**DİKEY TOPLUM
EĞİTİM MODELİ**
Tek yönlü bilgi akışı
(öğretmen-öğrenci)

İşlevsiz bilgi

Kesin bilgi (Dogma bilgi)

Düşünmeden bilmek

Biat/Cemaat Kültürü

**YATAY TOPLUM
PROBLEME DAYALI ÖĞRENİM
MODELİ**

Çok yönlü bilgi alışverişi
(öğrenciler-eğiticiler)

İşlevsel bilgi

(Problem çözümü)

Sorgulanan bilgi

(Aksi kanıtlanana kadar doğru)

Bilmek için düşünmek
(problem çözmek için başka
hangi bilgilere gereksinim
duyuyoruz?)

Ortak akıl/Yurttaşlık Kültürü

- ***Probleme Dayalı Öğrenim optimal öğrenmeyi sağlayan üç önemli ölçüt üzerine yapılır:***
- ***Öğrenci eğitim yönlendiricisinden ve arkadaşlarından geribildirim alabileceği uygulamaya yönelik bir ortam içinde öğrenmeyi gerçekleştirir.***

- ***Öğrenci akranlarından öğrenmeyi kolaylaştıracak bir destek ve yönlendirme yardımı alabilir. Bu ortamda öğrenme dikey toplumda benimsenen öğrenme modelinde olduğu gibi tek yönlü değil (öğretmen-öğrenci), çok yönlü olarak gerçekleşir. (eğitim yönlendiricisi, akranlar ve öğretim üyeleri)***
- ***Öğrenme işlevsellik kazanır, yani, bilgi gerçek bir sorunu çözmek için kullanılır.***

- ***Aktif Eğitim modeline göre birey yatay toplumun öngördüđü birey olarak***
- ***Kendisini önemli hisseder***
- ***Kendisini, kendisinden daha büyük bir grubun parçası olarak görür***
- ***Faydalılık duygusu geliştirir***
- ***Neyi ne için yaptığına dair farkındalık geliştirir***

KİŞİLERARASI ETKİLEŞİM BECERİLERİ VE BAŞARILI ÖĞRENME

- *Uzlaşma Becerileri*
- *Karşılıklı Konuşma ve Tartışma Becerileri*
- *Takım Ruhunu Ayakta Tutma Becerileri*
- *Çatışmayı Giderme Becerileri*

Uzlaşma Becerileri

- *Tüm grup üyeleri daha fazla bilgiye gerek olmadığına karar verir*
- *Grup üyeleri diğerlerinin ne demek istediğini anlar, bu da bilginin netleşmesi anlamına gelir*
- *Grup üyeleri ana konular ve destekleyici konular arasındaki ilişki üzerinde uzlaşmaya varırlar*
- *Grup üyeleri problemin çözümü için gerekli eylem planı üzerinde anlaşır*

Karşılıklı Konuşma ve Tartışma Becerileri

- *Karşılıklı konuşma takım üyelerinin problemin çözümünde kullanılacak tanımlar üzerinde anlaşmaya çalıştıkları bir süreçtir.*
- *Bu süreçte mesele başka bir üyenin kararına katılmak ya da katılmamak değil, onun bakış açısını anlamaya çalışmaktır.*
- *Karşılıklı konuşma sürecinde grup üyeleri birlikte düşünmeyi öğrenirler.*

Takım Ruhunu Ayakta Tutma Becerileri

- *Her üyenin projeye, işe ve takıma olan bağlılığı*
- *Güven ve aidiyet gibi duygusal etmenlerin açıkça dile getirilmesi*
- *Grubun problemi çözme konusunda gösterdiği beceri veya beceriksizlik*
- *Çatışma giderme konusunda gösterdikleri beceri veya beceriksizlik*

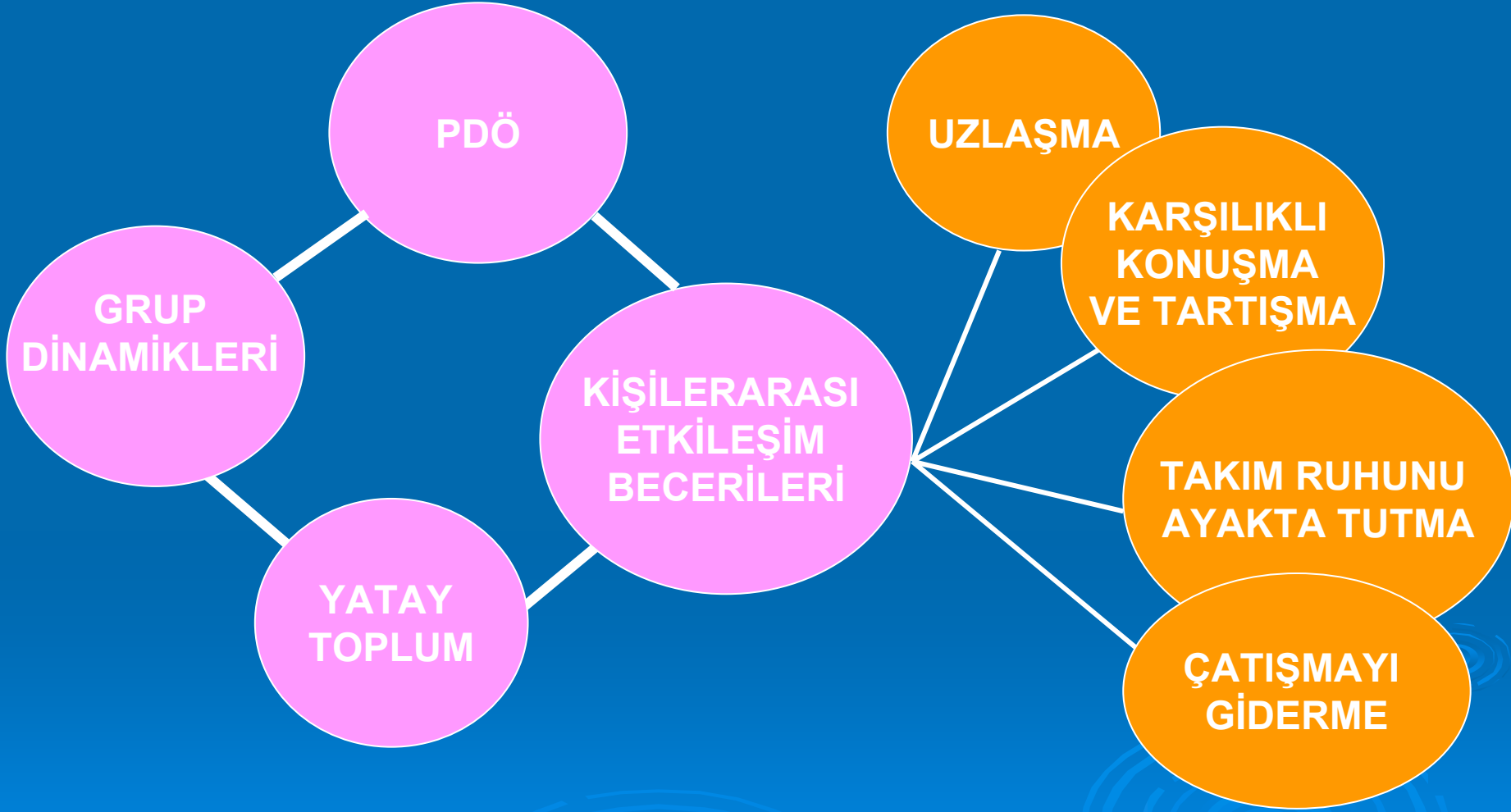
Çatışma Giderme Becerileri

- *Çatışmanın kaynağı olarak insanlara değil, sürece odaklanmak*
- *Çatışmanın su yüzüne çıkmasına ve çözüm aranmasına zemin hazırlayan güvenli ortamlar yaratmak*
- *Takım hedefleri yaratmak*

- ***Problem çözümlü için ortak bir yaklaşım tesis etmek***
- ***İşbirliğine önem vermek***
- ***İnsanların bilgi toplamaya ve kullanmaya ilişkin farklı davranışlar sergileyebileceğini bilmek ve anlamak***

SONUÇ

- **Yeni bir bin yıla başarılı geçiş:**
- **birbirini anlamak için dinleyen,**
- **birarada yaşamayı, problemlerin elbirliği ile çözümlenmesiyle mümkün olacağına inanan,**
- **birbirleriyle değil sorunlar ile mücadele eden bireylerin biçimlendirilmesiyle olasıdır.**

GRUP
DİNAMİKLERİ

PDÖ

YATAY
TOPLUM

KİŞİLERARASI
ETKİLEŞİM
BECERİLERİ

UZLAŞMA

KARŞILIKLI
KONUŞMA
VE TARTIŞMA

TAKIM RUHUNU
AYAKTA TUTMA

ÇATIŞMAYI
GİDERME

DEÜ DİL BİLİM BÖLÜMÜ

DİKEY TOPLUM YAPISI, EĞİTİM VE 'DÜŞÜNMEYEN BİLEN İNSAN'

DİKEY TOPLUM EĞİTİM MODELİ

Tek yönlü bilgi akışı
(öğretmen-öğrenci)

İşlevsiz bilgi

Kesin bilgi (Dogma bilgi)

Düşünmeden bilmek

Biat/Cemaat Kültürü

KÜRESELLEŞMENİN YATAY TOPLUM YAPISI; AKTİF EĞİTİM MODELİ VE 'BİLMEK İÇİN DÜŞÜNEN İNSAN'

**YATAY TOPLUM
PROBLEME DAYALI ÖĞRENİM MODELİ**

**Çok yönlü bilgi alışverişi
(öğrenciler-eğiticiler)**

**İşlevsel bilgi
(Problem çözümü)**

**Sorgulanan bilgi
(Aksi kanıtlanana kadar doğru)**

**Bilmek için düşünmek
(Problem çözmek için başka hangi bilgilere gereksinim
duyuyoruz?)**

Ortak akıl/Yurttaşlık Kültürü

AMAÇ

- **Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)de öğrenme kalitesinin iyileştirebilmesi öğrencilerin birlikte çalışma becerilerinin gelişmişlik ölçüsüne bağlıdır.**
- **Bu bildiride, işbirliğinin sağlanabilmesi için gerekli iletişimsel ve uzlaşımsal becerilerin geliştirilmesinin bir yandan öğrenmeyi kolaylaştırırken diğer yandan kişilerarası ilişkilerin doğasını da dönüşüme uğratarak sosyo-kültürel bir değişimin toplum katmanlarında yaygınlaştırılmasını ve demokratik bireyin biçimlendirilmesini sağlayabileceği ileri sürülmektedir.**

Grup Dinamikleri ve Eđitimin Başarısı

- *Anlamalı etkileşim eksikliği (apathy)*
- *Problem çözümüne yönelik yetersiz ve sınırlı tartışma*
- *Bilgi üretimine katkıda bulunmadan sınıfta sadece oturan grup üyesi*
- *Baskıcı ve başkalarına söz hakkı tanımayan grup üyesi*

YATAY TOPLUM

Bireyler gönüllülük esasına göre topluluklar kurmak üzere biraraya gelirler.

- **Üyeleri aynı düzeyde olan gruplar**
- **Bir ortaklık duygusu ile birleşen gruplar**
- **Birliđi mekansal ve cođrafi olmak zorunda olmayan gruplar**
- **Ulus en büyük gönüllü topluluktur.**